సన్మానము!

శ్రీమతి దాసరి శారద B. A.

ఉదయము ఎనిమిది గంటలయింది. కాఫీ సేవించటానికని బయలుదేరాను. ఇంతలో ద్వారక తారాచువ్వలా దూసుకువచ్చాడు. వస్తూనే "నిజంగా నాకు చాల అవమానంగావుందోయ్" అన్నాడు.

నేను ఆశ్చర్యపోయాను. రావటమే అవమానమంటున్నాడేమిటా అని, "అసలు జరిగిన సంగతేమిటో చెప్పకుండానే అవమానమంటా వేమిటోయ్!" అన్నాను ద్వారకతో.

"ఇంకా ఏమి చెప్పేది? నాకంటే వెనక వ్రాయటము మొదలు పెట్టినవారంతా సత్కారాలు చేయించుకుంటూ సన్మానాలందుకొంటుంటే నా పేరు తలచినవాడే లేకపోయె. నాతోడి వాళ్ళంతా తమ పేర్లను పేపర్లో చూసుకొని మురిసిపోతుంటే అనామకునివలె నేను ఎవరిదృష్టిలోనూ పడకుండా వుండటమాయె. ఇంతకంటే యింకా అవమానమేమి కావాలి!" అన్నాడు ద్వారక రోజుకుంటూ.

"ఓస్! ఇంతేకదా! నేనుయింకా ఏమి కొంప మునిగి పోయిందో అనుకున్నాను. ఇంత మాత్రానికి నీవు అంతగా బాధ పడవలసిన అవసరమేమిటోయ్!" అన్నాను ద్వారకతో.

"నీ కట్లాగే వుంటుంది లేవోయ్. నిన్నగాక మొన్న గిలకటం మొదలు పెట్టిన వెంకటేశంగూడ సన్మానం చేయించుకున్నాడు. ఐదు సంవత్సరాలనుండి అమోఘంగా సారస్వత సేవచేస్తున్న నన్ను తలచే సాధుడు లేకపోయె. మరి నేను పైకిరావాలంటే ఎలావస్తాను?" అన్నాడు ద్వారక తన మనస్సులోని అక్కసునంతా వెళ్ళగక్కుతూ. "అయితే యింతకీ నీకూ సన్మానం కావాలంటావు - అంతేనా?" అన్నాను నేను.

"అహః! సన్మానమంటే నా సంతోషానికే కాదోయ్. నా పేరు నలుగురికీ తెలియాలంటే ఏదో ఒక సభలోనైనా సన్మానం జరగాలా? పదిమంది నా పేరు చెప్పుకోవాలంటే నా పేరు పేపర్లోనయినా పడాలా? ఇంతా జరగాలంటే నీలాంటివాళ్ళు నలుగురు నడుము కట్టుకోకపోతే ఎలా సాధ్యమవుతుంది చెప్పు" అన్నాడు ద్వారక.

"అదెంత భాగ్యమోయ్. రేపీపాటికి నీకూ సన్మానం జరిపిస్తాను. దీనికింత హైరానా పడవలసిన అవసరమేమిటి?" అన్నాను నేను ద్వారకను తృప్తి పరచాలనే ఉద్దేశ్యముతో.

"ఆ! అది అంత తేలికగా అయ్యేపనా?" అన్నాడు ద్వారక కొంచెము ఆశతోనే.

"మాటలతో కాకపోతే చేతులతో అవుతుందిగా! మనము తలచుకుంటే కాని పనేమిటి?" అన్నాను - నేను అదేదో తేలిక అన్నట్లు.

"చూడు రామం! నీవుగనుక యీపనికి నడుము కట్టుకున్నావా నీ ఋణము యీ జన్మలో మరచిపోను. నేను పైకివచ్చాక నీకెంతైనా సహాయము చేస్తాను." అన్నాడు ద్వారక ఏవో గాలిలో మేడలు కట్టుకుంటూ.

"నీ పేరు అందరికీ తెలిసేటట్లు చేసే భారము నాకు వదిలేయ్. ఆ చింత నీకేమీ వద్దు భాయ్. రేపు వచ్చే ఆదివారము నాడు నీకు ఘనసన్మానము జరుగబోతుంది సరేనా!" అన్నాను ద్వారకతో

"అంత తొందరలో జరగటము సంభవమంటావా? మరి సభ జరగాలంటే డబ్బో అదీ కావాలాయె" అన్నాడు ద్వారక సందేహంతో.

"డబ్బు సంగతి ఆలోచించాల్సిందే ననుకో. అయినా మీ నాన్నని అడిగి కొద్దో గొప్పో పట్టుకొస్తే మిగతా డబ్బు మనము ఎలాగో సర్దుకోవచ్చు" అన్నాను నేను

"అది కాదోయ్ రామం! మా నాన్న మాత్రము

యిలాగని తెలిస్తే అసలు సభజరగటమే కష్టమవుతుంది. అలాంటప్పుడు ఆయన డబ్బిస్తాడనేది కలలో మాట" అన్నాడు ద్వారక.

"మరేమి చేద్దాము? సరే నేను ఆలోచిస్తాను. నీవు వెళ్ళి నిశ్చింతగావుండు" అన్నాను నేను ఆలోచిస్తూ.

"ఈ దెబ్బతో వెంకటేశం గర్వమణగాలి. తానే ఏదో గొప్పరచయితనని, తనకే ఘనసన్మానము జరిగిందని గర్విస్తున్నాడు. హుం! ద్వారకంటే ఏమిటనుకున్నాడో?" అన్నాడు నామిత్రుడయిన ద్వారక.

"వెంకటేశంకి జరిగిన సన్మానం ఒకఎత్తూ. నీకు జరగబోయే సన్మానం ఒక ఎత్తూ. ద్వారకానాథుని పేరు దేశమంతటా మారుమ్రోగిపోతుంది రేపటి సన్మానంతో" అన్నాను నేను.

"అయితే నేను వెళ్ళివస్తానోయ్. రేపు కలుసుకుందాము." అని వెళ్ళిపోయాడు ద్వారక.

"అమ్మయ్య!" అని నేను విశ్రాంతిగా గాలి పీల్చుకొని కాఫీ హోటలువైపు వెళ్ళాను.

* * *

ద్వారకానాథుడూ నేనూ చిన్నప్పటినుండీ స్నేహితులము. ద్వారకకి యిప్పుడు యిరువది రెండేండ్లు ఉంటాయి. ద్వారక తండ్రి కృష్ణయ్యగారు - కో ఆపరేటివ్ సబ్ రిజిస్ట్రారు. కొంచెము 'సీరియస్'గా వుంటాడు. ద్వారకకి తండ్రంటే తగనిభయం. ద్వారక స్కూలుఫైనల్ తో చదువుకి స్వస్తిచెప్పాడు. చిన్నతనమునుండీ పత్రికలు చదువుతూవుండేవాడు. అందువలన అతనికి పత్రికలన్నా పత్రికారచయితలన్నా అభిమానము. తానుగూడ రచయిత కావాలని ప్రయత్నించాడు. మొదట్లో చిన్నచిన్న ప్రశ్నలు పత్రికలకి పంపుతూవుండేవాడు. పత్రికలో తన పేరుచూచుకొని మురిసిపోయేవాడు. ఎలాగయితేనేం తనపేరు అందరికీ తెలియాలని విశ్వప్రయత్నంచేశాడు. వచ్చిన ప్రతి సినిమానీ మొదటి రోజునేచూచి తన అమూల్యాభిప్రాయాన్ని వ్రాసి పత్రికలకి పంపేవాడు ద్వారక. ఈ విధముగా ద్వారక మెల్లమెల్లగా మెట్లెక్కుతూ కథలు వ్రాయుటమువరకు వచ్చాడు. ఇప్పుడు ద్వారక దాదాపు పదికథలు వ్రాసివుంటాడు. ఇంకా ఏవో చిన్నచిన్న గేయాలనీ, పద్యాలనీ వ్రాశాడు. ద్వారక తానువ్రాసినవన్నీ సాయంకాలముపూట మా యింటికివచ్చి నాకు వినిపిస్తుండేవాడు.

ద్వారకంటే నాకు చాల అభిమానం. మా చిన్ననాటి స్నేహమే అందుకు కారణం. ఈ రోజు ద్వారక నా దగ్గరకు వచ్చి చెప్పిన సంగతులన్నీ విన్నమీదట మా ద్వారకకుకూడా ఏదైనా సన్మానసభ ఏర్పాటు చేయాలనిపించింది. పాపం! వాడి ముచ్చటగూడా తీర్చాలిగా! అందుకని వాడికి ఆ విషయముచెప్పి తృప్తిపరచి పంపించాను. కాని తరువాత నాకు పెద్ద ఆలోచన పట్టుకున్నది. సన్మానసభ ఏర్పాటుచేయాలంటే ఎంతలేదన్నా రెండువందల రూపాయలు కావాలాయె. ఈ రోజు నా దగ్గర పట్టుమని పదిరూపాయలు లేవు. ఏమిచేయాలి? ఆలోచించాను. రాత్రంతా నిద్రలేదు - ఆలోచనలతో ప్రొద్దున్నే ఒక నిశ్చయానికి వచ్చాను. ద్వారకకీ నాకూ ఆప్తమిత్రు లయిదారుగురున్నారు. వారిని కలుసుకొని ద్వారక సన్మానం సంగతి చెప్పాను. వాళ్ళుకూడ మాలాగ కుర్రవాళ్ళే. ఒక్కడూ సంపాదించుకుంటున్నవాడు లేడు కొద్దో గొప్పో ఆర్థికంగా తోడ్పడటానికయినా .. మేమంతా ఆలోచించి ఎలాగయినాసరే ద్వారకకి సన్మానం జరిపించితీరాలనే నిశ్చయానికి వచ్చాము.

మరి ద్వారకకి ఏదయినా బహుమానము యివ్వాలిగా?

ఆ రోజు ఏమివ్వాలి? డబ్బులేదు. ఎలాగా?

ఈ విషయము ఆలోచిస్తుంటే మా ధర్మారావు ఒక సలహా చెప్పాడు.

"చూడు రామం! మా అన్నయ్య మొన్న ఆటల

పోటీలో గెల్చినందుకు పెద్ద వెండికప్పు ఒకటి బహుమానంగా యిచ్చారు. దానిని నేను తీసుకొస్తాను. క్రొత్తకప్పు, దానిని ఆ రోజు సభలో మన ద్వారకకి బహుమానంగా యిద్దాము-నలుగురిలో చాలా బాగుంటుంది" అన్నాడు ధర్మారావు.

"భేష్! నీ సలహా బాగుంది. మరి యింకా ఏమైనా యివ్వాలా" అన్నాను నేను.

"వట్టికప్పుయిచ్చి ఊరుకుంటే ఏమిబాగుంటుందోయ్. మా యింట్లో పండితశాలువలున్నాయి. వాటిలో క్రొత్త శాలువనిచూచి పట్టుకొస్తాను. ద్వారకకి శాలువనుగూడ బహూకరిద్దాము" అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం. వాళ్ళ నాన్న పండితుడుకెండి. అందుచేత శాలువలకేమీ కొఱతలేదు.

"సరే. ద్వారకకిచ్చే బహుమతుల సంగతి తీరిపోయింది. పోతే 'పార్టీ' సంగతి ఆలోచించాలి" అన్నాను నేను.

ఇంతలో ద్వారక వచ్చాడు. "టీ పార్టీదేముందోయ్. 'ఆనందావిలాస్'లో ఆర్డరిద్దాము" అన్నాడు.

"మరి డబ్బు! సంగతి" అన్నాడు మా మిత్రబృందంలో మూడవవాడయిన కృష్ణమూర్తి.

"డబ్బుసంగతి దేవుడెరుగు. ప్రస్తుతానికి పని జరగాలిగా. ముందు ఆర్డరిచ్చి డబ్బు తర్వాత యిస్తామని చెబుదాము. ఆ హోటలు మేనేజరు నాకు బాగా తెలుసులే" అన్నాడు ద్వారక.

"ఇంకేం! బాగుంది. అయితే నేను 'ముకుందా' ప్రెస్‌కివెళ్ళి కరపత్రాలు వేయిస్తాను" అన్నాను నేను.

అందరూ చాలా హుషారుగా వున్నారు. ద్వారక ఆనందానికి మేరలేదు. మా మిత్రబృందానికి ఆ నాలుగురోజులూ నిద్రలేదు. ఆదివారమెప్పుడు వస్తుందా అని కాచుకొని కూర్చున్నాము.

కరపత్రాలు అచ్చయి వచ్చాయి. మిత్రులందరూ అందరికీ కరపత్రాలు పంచిపెట్టి బాగా ప్రచారం చేశారు. ఇంతలో ఆదివారము రానేవచ్చింది. మా ఊరి కౌన్సిలర్‌గారిని అధ్యక్షులుగా ఆహ్వానించాము.

టీ పార్టీ బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. అధ్యక్షుడు తొలిపలుకులు పలుకుతూ "ద్వారకానాథుడు యింత చిన్నవయస్సులోనే యింత పెద్ద సన్మానం చేయించుకుంటున్నాడంటే ఆయన ఎంత గొప్పవాడో మనకు స్పష్టమవుతున్నది. నేను ద్వారకగారి రచనలు చాలా చదివాను. ఆయన రచనలలో ఒక ప్రత్యేకత వున్నది ... ... " అని అన్నారు.

తరువాత ద్వారక మాట్లాడుతూ "నాకు యీ సన్మానం చేస్తున్నందుకు మీకు కృతజ్ఞత తెల్పుకుంటున్నాను. నేను యింత పైకి రాగలిగానంటే అందుకు మీ ఆదరాభిమానాలే కారణం ... " అని ఒక పావుగంటసేపు మాట్లాడాడు.

తరువాత ద్వారకకి బహుమతులు అందజేశాము. ఇంతలో సుబ్రహ్మణ్యము ఒక ఫొటోగ్రాఫరుతో వచ్చాడు. ద్వారకని ఫోటో తీశాడు. అందరము ద్వారకని అభినందించాము. రెండు రోజులు గడచిపోయినయ్.

నేను బాగా అలసిపోవటముచేత ఆ రెండు రోజులు బయటకు వెళ్ళలేదు. మూడవరోజు ప్రొద్దున్నే లేచి కాఫీ త్రాగి మొన్నటి సభా విశేషాలు పత్రికా విలేఖరి దగ్గరకివెళ్ళి ఒక సమస్కారము పెట్టి యిచ్చాను. ఆయనతో కొంచెము మంచిగా మాట్లాడి మా ద్వారక పేరు ఎలాగయినా సరే పేపర్లో పడుతుందని గట్టిపరచుకొనివచ్చాను.

తరువాత ద్వారకని కలుసుకుందామని వాళ్ళ యింటి దగ్గఱకు వెళ్ళాను. వాకిలి దగ్గరకు వెళ్ళానో లేదో ద్వారక యింట్లో ఏదో తుఫాను బయలుదేరినట్లు నాకనిపించింది. నేను అక్కడే నిలబడి ఆలకించసాగాను.

ఒకాయన యిలా అంటున్నాడు: "ఏదో మీ ముఖముచూచి అప్పిచ్చాముగాని, మీ సుపుత్ర రత్నాన్ని చూచిగాదు. మొన్న హోటలుకి వచ్చి ఎంతో తియ్యగా కబుర్లుచెప్పి డెబ్బైరూపాయలకు ఆర్డరు యిచ్చాడు. డబ్బు మరునాడిస్తానని చెప్పాడు. ఇప్పుడేమీ మాట్లాడడాయె" అంటున్నాడు.

నా కర్థమయింది ఆయనెవరో. ఆయన కాఫీహోటలు మేనేజరు. నాకు గుండెలో రాయిపడింది. కొంచెము వంగి లోపలికి చూచాను. ద్వారక పాపం దిక్కు ముఖముతో చూస్తున్నాడు. వాళ్ళ నాన్న అంటు న్నాడు: "ఏరా! మాట్లాడవేం? ఇంత అప్పు ఎందుకుచేశావు? నీ తాతగా డెవరిస్తాడనుకున్నావు? విందులు చేసేటంతటివాడవయ్యావన్నమాట! మర్యాదగా తీర్చావోసరి – లేకపోతే యీ యింట్లో వుండటానికి వీలులేదు. జాగ్రత్త. ఎలా తీరుస్తావో తీర్చుకో" అని గర్జించాడు. ఇంతలో ధర్మారావు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు.

వాకిట్లో నన్నుచూచి "ద్వారక లోపలున్నాడా" అని అడిగాడు.

"ఏం? ఏమిటి సంగతి" అన్నాను.

"ఇంకా సంగతేమిటి! నా వళ్లు పెట్లిపోతేను. మా అన్నయ్య కప్పుకోసం చూచుకొని లేకపోయేటప్పటికి నా వీపుమీద వడ్డించి మర్యాదగా ఆ కప్పు తీసుకురమ్మన్నాడురా. ఏం చేదాము చెప్పు." అన్నాడు.

"సరేలే. గొడవచేయకు. నేను మెల్లగా తెప్పించి యిస్తాను. అసలే వాళ్ళ నాన్న అరుస్తున్నాడు. పైగా నీవుగూడ యిప్పుడే వెళ్తే యింక ద్వారకని చావగొడ్తాడు" అన్నాను.

"సాయంకాలానికి తప్పకుండా యివ్వాలి. లేకపోతే మా అన్నయ్య బ్రతకనివ్వడు" అన్నాడు ధర్మారావు.

"అలాగేలే" అని అతనిని సాగనంపాను.

ఇంతలో హోటలు మేనేజరు వెళ్ళిపోయాడు నేను మెల్లగా లోపలికి వెళ్ళాను, ద్వారక తండ్రి కృష్ణయ్యగారు నన్నుచూచి "ఏమోయ్ రామం! ఏమిటి సంగతి? మా ద్వారకకి సన్మానం జరిపించారటగా! భలేవాడవయ్యా! ఇలాంటి సన్మానం యింతవరకు ఎక్కడా జరగలేదు. అప్పులవాళ్ళు వెంటబడుతున్నారు. వాడొక వ్రాతగాడూ నూ, మీరు సన్మాన సంఘాధ్యక్షులూ నా? ఇదేమి సన్మానమయ్యా! వాడికి తెలియకపోతేపోనీ నీవైనా చెప్పగూడదా? ఇదేనా మీరుచేయవలసిన పని" అని నన్నుగూడా చీవాట్లు పెట్టాడు. నేను ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఇంతలో మా యింటిదగ్గర నుండి కబురువచ్చింది – 'ముకుందాప్రెస్' యజమాని వచ్చాడని. నేను వెళ్ళిపోయాను. అందరికీ సర్ది చెప్పేటప్పటికి నా తలప్రాణం తోకకివచ్చింది. ఏమయితేనేం? మా ద్వారక సన్మానము సంగతి పేపర్లోపడింది!

కటకరసాయనం

బాహ్య, అంతర్గత మూలవ్యాధి చికిత్సకు దివ్యౌషధము. ఇందులో ప్రమాదకరమైనట్టియు, అలవాటుకలుగజేయు ఓషధు లేవియు చేరియుండలేదు. రుచికరంగాను, సులభముగా సేవించుట కనువుగానున్నది. వివరములకు:

కేసరి కుటీరం ప్రైవేటు లిమిటెడ్
మద్రాసు – 14.